

Wees voorbereid – de Heere komt Mattheüs 25.1-13

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2014

Omdat ik hier en nu moest preken, moest ik mij natuurlijk voorbereiden. In mijn agenda kon je op maandag, dinsdag en donderdag ‘aan de preek werken’ zien staan. Op elk van die drie dagen een paar uur, iedere week. Als we iets goed willen doen, moeten we ons goed voorbereiden.

Mensen die alleen voor vandaag leven en geen rekening houden met wat er in de toekomst zal gebeuren, worden doorgaans als dwaas beschouwd.

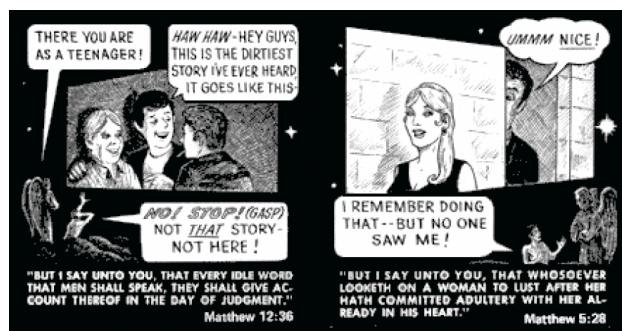
We studeren vandaag voor het examen van volgende week; we gaan naar school om ons op een later tijdstip voor te bereiden; we nemen nu al een beslissing over onze vakantie van volgend jaar; we werken hard om ervoor te zorgen dat morgen de koelkast gevuld is en dat we over 25 jaar een redelijk pensioen hebben om die koelkast te kunnen blijven vullen.

Ook in het geestelijke leven moeten we ons voorbereiden. Als we dat niet doen, zijn we dwaas. Laten we ons handelen van vandaag baseren op wat wij verwachten dat onze Heere Jezus Christus in de toekomst zal doen. Hij komt opnieuw, om de levenden en de doden te oordelen. Een wijs mens is voorbereid.

1. Het verhaal – wees voorbereid

Sommigen van u zijn waarschijnlijk wel eens een klein christelijk boekje tegengekomen, een zwart-witstrip van Jack Chick, met de titel ‘This Was Your Life’.

Een man sterft aan een hartaanval en wordt naar de troon van God gebracht. Daar ziet hij de film van zijn hele leven, vanaf zijn geboorte tot aan zijn hartaanval. Alles wat hij verkeerd heeft gedaan, van het kijken naar meisjes tot het slapen tijdens de preek in de kerk, en natuurlijk geloofde hij niet dat hij gered moest worden. ‘Alles is vastgelegd’, zo wordt ons verteld.

Vervolgens laat het boekje zien dat de man in de hel wordt geworpen. Had hij zich maar op de dood voorbereid!

Jack Chick heeft veel van zulke boekjes gemaakt. Hij gebruikt alleen de King James Version, wat anders.

Hij fulmineert tegen rooms-katholieken – zij zijn geen christenen. Hij ontwierp en schreef bijna 150 van dergelijke angstaanjagende fundamentalistische boekjes, over de opname van de gemeente, eindtijdprophetieën, Israël, de islam enzovoort.

Niet mijn stijl, maar dat weet u inmiddels. Toch heeft Jack Chick op één punt gelijk. We moeten voorbereid zijn. Jezus Zelf sprak hier veel over. ‘Waak dan, want u weet de dag en ook het uur niet waarop uw Heere komen zal.’

Jezus gebruikt het verhaal van een bruiloft om het belang van voorbereid zijn te laten zien.

Het verhaal klinkt ons vreemd in de oren. Maar luister naar deze beschrijving van een bruiloft in Palestina, honderd jaar geleden. Deze beschrijving is afkomstig van een bezoeker uit Engeland, dr. J. Alexander Findlay, een methodistenpredikant. Hij schrijft:

Toen wij de poorten van een Joodse stad in Galilea naderden zag ik tien meisjes in feestelijke kleding die een soort muziekinstrument bespeelden en al dansend over de weg voor onze auto uit liepen. Toen ik vroeg wat zij aan het doen waren, vertelde onze gids mij dat zij de bruid gezelschap gingen houden totdat haar bruidegom zou komen. Ik vroeg hem of er enige kans was dat wij de bruiloft zouden kunnen zien, maar hij schudde zijn hoofd en zei: 'Het kan vanavond zijn, of morgenavond, of over twee weken; niemand weet het ooit met zekerheid.'

Vervolgens legde Findlay uit dat een van de bijzondere dingen bij een bruiloft van de middenklasse in Palestina was dat men probeerde het bruiloftsgezelschap slapend aan te treffen. De bruidegom komt onverwacht, soms midden in de nacht. Het is waar dat hij volgens de publieke opinie verplicht is iemand door de straat te sturen om te roepen: 'Zie, de bruidegom komt!' Maar dat kan op ieder moment gebeuren. Daarom moet het bruiloftsgezelschap op elk moment klaarstaan om de straat op te gaan en hem te ontmoeten, wanneer hij er ook voor kiest om te komen. ...

Andere belangrijke punten zijn dat niemand na het vallen van de duisternis zonder een brandende lamp op straat mag komen en dat laatkomers niet meer tot de plechtigheid worden toegelaten wanneer de bruidegom eenmaal is aangekomen en de deur is gesloten.

Dus zelfs honderd jaar geleden leken Joodse bruiloften in Palestina al op het verhaal dat Jezus ons vertelt. Je moet voorbereid zijn – kijk bijvoorbeeld naar bruiloften. Als je je niet goed hebt voorbereid, word je niet binnengelaten. Geen voorbereiding, geen feest.

Maar waarop moeten wij ons voorbereiden?

2. De context van Mattheüs – waarop voorbereid?

In Mattheüs 24 waarschuwt Jezus Zijn discipelen dat Jeruzalem en de tempel verwoest zullen worden. En Hij verzekert Zijn discipelen dat hun generatie niet voorbij zal gaan voordat al deze dingen hebben plaatsgevonden. 'Maar die dag en dat uur is aan niemand bekend, ook aan de engelen in de hemel niet, maar alleen aan Mijn Vader', zegt Jezus.

Inderdaad werden in het jaar 70 Jeruzalem en de tempel verwoest. Maar Jezus lijkt ook in bredere zin te spreken over Zijn terugkeer om alle dingen nieuw te maken. En Hij zegt: 'Waak dan, want u weet niet op welk moment uw Heere komen zal. ... Weest ook u daarom bereid, want op een uur waarop u het niet zou verwachten, zal de Zoon des mensen komen.'

Hoe moeten wij gereed zijn, terwijl wij niet weten wanneer Hij komt? Jezus zegt:

Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die door zijn heer over zijn personeel aangesteld is om hun op de juiste tijd het voedsel te geven? Zalig die slaaf die door zijn heer bij zijn komst zo handelend aangetroffen zal worden. Voorwaar, Ik zeg u dat hij hem over al zijn bezittingen zal aanstellen.

Als die slechte slaaf echter in zijn hart zou zeggen: Mijn heer blijft nog lang weg, en hij zou zijn medeslaven beginnen te slaan en met de dronkaards zou eten en drinken, dan zal de heer van die slaaf komen op een dag waarop hij hem niet verwacht en op een uur dat hij niet kent.

Daarna geeft Jezus het voorbeeld van de bruiloft waar we naar kijken. Als je je niet goed op de bruiloft hebt voorbereid, word je niet binnengelaten.

Het verhaal van de tien jonge meisjes en de bruiloft staat dus in een bredere context waarin Jezus ons waarschuwt gereed te zijn – en het gaat over het moment waarop wij Hem zullen ontmoeten.

Als je weet dat er op een dag een dief zal komen om je kostbaarheden te stelen, zorg je er vandaag voor dat je sloten in orde zijn. Ook al weet je niet op welke dag en welk uur de dief zal komen.

Nee, wij kunnen niet weten wanneer onze Heere komt. Daarom zijn berekeningen en speculaties nutteloos – ja, zelfs een teken dat wij de woorden van Jezus niet geloven. Niemand weet wanneer Hij komt.

Maar wij weten wel dat wij op een dag voor de Heere van hemel en aarde zullen staan – ook al weten wij niet wanneer – en daarom kunnen we ons maar beter vandaag voorbereiden. Wij hebben alle reden om te vrezen en te beven als wij onvoorbereid zijn.

Zeker, de uitnodiging om naar het feest van onze Heere te komen is een uitnodiging van genade, volkomen onverdiend. De uitnodiging komt, in de woorden van de Schots-gereformeerde theoloog William Barclay, voort uit niets anders dan de ruimhartige en openhartige, gulle gastvrijheid van de koning.

Maar de gelijkenissen van Jezus maken ook duidelijk dat deze genade niet betekent dat voorbereiding niet nodig is. Onze Heere waarschuwt ons dat bepaalde dingen niet op het laatste moment verkregen kunnen worden.

Het is gemakkelijk om zaken zo lang uit te stellen dat we ons niet meer kunnen voorbereiden om God te ontmoeten.

Toen Maria van Oranje op sterven lag, dacht haar hofprediker dat hij haar met een verstandig advies het Koninkrijk van God moest binnenpraten. Haar antwoord was: 'Ik heb deze zaak niet tot dit uur uitgesteld.' Een wijze vrouw. Te laat komen bij God zou een eeuwige tragedie zijn, zelfs voor koningen en koninginnen.

Jezus waarschuwt ons ook dat bepaalde dingen niet geleend kunnen worden. De dwaze meisjes vonden het onmogelijk olie te lenen toen zij ontdekten dat zij die nodig hadden. Een mens kan geen relatie met God lenen; hij moet die zelf bezitten. Wij kunnen geen karakter lenen; wij moeten ermee bekleed zijn.

Wij kunnen niet leven van het geestelijke kapitaal dat anderen hebben opgebouwd. Er zijn bepaalde dingen die wij zelf moeten verwerven of ons eigen moeten maken.

3. Hoe bereid je je voor?

Hoe bereiden we ons dan voor?

De gelijkenis vertelt ons dat eigenlijk niet. Daarvoor moeten we naar Jezus blijven luisteren – en volgende week zullen we dat opnieuw doen.

Maar je kunt geen enkele bijbelcommentaar lezen zonder dat er wordt gesproken over de betekenis van de lamp en de olie. Vertelt dit ons niet hoe wij ons moeten voorbereiden?

Of zijn de lamp en de olie eenvoudigweg onderdeel van het verhaal om het tot een goed verhaal te maken? Niet alle dingen in de gelijkenissen hebben een specifieke symbolische betekenis. Zo lezen we bijvoorbeeld dat alle tien meisjes in slaap vielen.

Welke betekenis heeft dat? Dat de hele kerk vóór de komst van Jezus in slaap zal zijn? Dat lijkt mij geen goed idee.

Of leert de gelijkenis ons dat wij bij de bruiloft van het Lam allemaal slechts gasten zullen zijn? Dat is onmogelijk, want de apostelen houden ons het beeld voor dat onze Heere de Bruidegom zal zijn en wij, Zijn volk, de bruid! Niet slechts gasten.

Niet alle details in de verhalen hebben dus een geestelijke verklaring.

Maar de lamp en de olie hebben velen geboeid. Ik heb meestal gelezen en gehoord dat de olie staat voor de Heilige Geest. Je kunt een lamp hebben, dat wil zeggen dat je alle uiterlijke tekenen van het christelijk geloof bezit, maar als de Heilige Geest niet in je leven is, kun je uiteindelijk buiten de poort terechtkomen.

Vorbereid zijn betekent dus een ware gelovige zijn, met de Heilige Geest in je leven. En wie kan ontkennen dat dit belangrijk is!

Iemand zei: ‘De olie in de gelijkenis staat voor ons geloof en ons getuigenis, onze reinheid en toewijding, onze goede werken en het onderhouden van verbonden – al die manieren waarop wij “de Heilige Geest als onze gids hebben genomen”.’

Sommige kerkvaders zeggen er weer andere dingen over. Luister bijvoorbeeld naar Augustinus:

Deze waakzaamheid moet voortdurend en onvermoeibaar zijn. [...] Waak met het hart, waak met het geloof, waak met de liefde, waak met barmhartigheid, waak met goede werken [...]; maak de lampen gereed, zorg ervoor dat ze niet uitgaan [...], vul ze opnieuw met de innerlijke olie van een oprecht geweten; dan zal de Bruidegom u omsluiten met de omhelzing van Zijn liefde en u binnenbrengen in Zijn feestzaal, waar uw lamp nooit kan worden gedoofd.

Er bestaat dus enige verwarring over wat het betekent om je voor te bereiden! Verschillende mensen hebben daar verschillende opvattingen over.

Conclusie

Alfred Edersheim, een Joodse volgeling van Jezus Christus, concludeerde dat de dwaasheid van de vijf meisjes bestond uit ‘het volledig ontbreken van persoonlijke voorbereiding’. Dat is in ieder geval duidelijk.

Laten we nadenken over het belang van voorbereid zijn en laten we thuis deze week nadenken over wat wij moeten doen om voorbereid te zijn op onze ontmoeting met de Heere – wanneer dat moment ook zal zijn.

De vijf meisjes waren onvoorbereid – daarom werd de deur gesloten. Wat een waarschuwing voor ons. Het laat ons zien dat het maar al te goed mogelijk is om in de kerk en in christelijke kringen te zijn en toch een vreemdeling te zijn voor God Zelf. Dat Jezus op een dag tegen ons zou kunnen zeggen: ‘Ik ken u niet.’

Ik wil die verrassing niet wanneer ik de Heere ontmoet. Is Hij mijn Heere? Of ben ik niet goed voorbereid?

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.

